

Povzetek mnenja Evropskega nadzornika za varstvo podatkov o predlogu Komisije za uredbo o poročanju o dogodkih v civilnem letalstvu ter spremembi Uredbe in razveljavitvi Direktive 2003/42/ES, Uredbe Komisije (ES) št. 1321/2007 in Uredbe Komisije (ES) št. 1330/2007 ter členu 19 Uredbe (EU) št. 996/2010

(Celotno besedilo tega mnenja v angleščini, francoščini in nemščini je mogoče najti na spletni strani ENVP na naslovu <http://www.edps.europa.eu>)

(2013/C 358/11)

1. Uvod

1.1 Posvetovanje z ENVP

1. Komisija je 18. decembra 2012 sprejela predlog uredbe o poročanju o dogodkih v civilnem letalstvu ter spremembi Uredbe (EU) št. 996/2010 in razveljavitvi Direktive 2003/42/ES, Uredbe Komisije (ES) št. 1321/2007 in Uredbe Komisije (ES) št. 1330/2007 (v nadaljnjem besedilu: predlog) ⁽¹⁾. Ta predlog je bil 8. januarja 2013 posredovan ENVP v posvetovanje.

2. ENVP pozdravlja dejstvo, da ga je Komisija zaprosila za mnenje in da je sklicevanje na to mnenje vključeno v preambulo predloga. Pred sprejetjem predloga je bila ENVP dana možnost, da Komisiji predloži neuradne pripombe.

1.2 Cilji in področje uporabe predloga

3. Trije instrumenti, ki bodo razveljavljeni s predlogom, urejajo poročanje o dogodkih na naslednji način: Direktiva 2003/42/ES ⁽²⁾ od vsake države članice zahteva, naj vzpostavi sistem obveznega poročanja o dogodkih (v nadaljnjem besedilu: MORS). V skladu s to zakonodajo so letalski strokovnjaki dolžni poročati o dogodkih ⁽³⁾ iz svoje vsakodnevne delovne dejavnosti preko sistema, ki ga je vzpostavila njihova organizacija ⁽⁴⁾. Poleg tega morajo države članice zbirati, shranjevati, varovati in med sabo razširjati informacije o dogodkih. To zakonodajo dopolnjujeta dve izvedbeni pravili: Uredba Komisije (ES) št. 1321/2007 ⁽⁵⁾, ki vzpostavlja evropsko centralno podatkovno bazo (ECR), s katero se prerazvrščajo vsi dogodki v civilnem letalstvu, ki jih zberejo države članice, in Uredba Komisije (ES) št. 1330/2007 ⁽⁶⁾, ki določa pravila za razširjanje informacij v ECR.

4. Predlog nadgrajuje Direktivo 2003/42/ES, da bi izboljšal obstoječe sisteme poročanja o dogodkih v civilnem letalstvu na nacionalni in evropski ravni. Poleg drugih sprememb predlaga naslednje:

- zagotovitev, da se poroča o vseh pomembnih dogodkih ter da so vsi sporočeni in shranjeni podatki popolni in kakovostni,
- dodajanje prostovoljnih sistemov poročanja sistemu obveznega poročanja,
- zahteva, da poleg držav članic tudi organizacije poročajo o dogodkih in organizirajo posredovanje teh poročil v ECR,
- spodbujanje poročanja z usklajeno zaščito posameznikov, ki poročajo o dogodkih, pred kaznimi nadrejenih ali sodnim pregonom,

⁽¹⁾ COM(2012) 776 final.

⁽²⁾ Direktiva 2003/42/ES Evropskega parlamenta in Sveta z dne 13. junija 2003 o poročanju o dogodkih v civilnem letalstvu (UL L 167, 4.7.2003, str. 23).

⁽³⁾ Dogodek pomeni kateri koli pomemben dogodek v zvezi z varnostjo v letalstvu, vključno z incidenti, nesrečami in resnimi incidenti (glej člen 2(8) predloga).

⁽⁴⁾ „Organizacija“ je v predlogu opredeljena kot organizacija, „ki zagotavlja letalske izdelke in/ali storitve ter zajema predvsem letalske operaterje, odobrene vzdrževalne organizacije, organizacije, ki so odgovorne za projekt tipa in/ali proizvodnjo letala, izvajalce navigacijskih služb zračnega prometa in potrjena letališča“ (glej člen 2(9) predloga).

⁽⁵⁾ Uredba Komisije (ES) št. 1321/2007 z dne 12. novembra 2007 o določitvi izvedbenih pravil za vključitev informacij o dogodkih v civilnem letalstvu (UL L 294, 13.11.2007, str. 3).

⁽⁶⁾ Uredba Komisije (ES) št. 1330/2007 z dne 24. septembra 2007 o določitvi izvedbenih pravil za razširjanje informacij zainteresiranim strankam o dogodkih v civilnem letalstvu (UL L 295, 14.11.2007, str. 7).

— zagotovitev ustreznega dostopa do informacij v ECR.

1.3 Namen mnenja ENVP

5. Iz predloga izhaja, da bodo zaposleni o dogodkih poročali svojim organizacijam, ki bodo nato informacije shranile v podatkovno zbirko in jih sporočile določenim nacionalnim pristojnim organom ali Evropski agenciji za varnost v letalstvu (EASA). Ti organi bodo skupaj z agencijo EASA in Komisijo informacije o dogodkih v civilnem letalstvu posredovali v ECR, ki jo upravlja Komisija. Poleg tega bo Komisija obdelovala podatke v zvezi z zainteresiranimi stranmi, ki zahtevajo dostop do informacij, shranjenih v ECR.

6. ENVP priznava dejstvo, da namen predloga ni urejanje obdelave osebnih podatkov. Vendar pa se informacije, ki se bodo shranjevale, sporočale in posredovale, lahko nanašajo na fizične osebe, ki so neposredno ali posredno določljive, kot so poročevalci, tretje strani, vključene v sporočeni dogodek, ter zainteresirane strani, ki bodo zaprosile za dostop ⁽¹⁾. Informacije, o katerih se bo poročalo, morda ne bodo vključevale samo tehničnih težav, ampak na primer tudi nasilne potnike, onesposobitev posadke ali zdravstvene incidente ⁽²⁾.

7. Zato bodo v tem mnenju preučeni elementi predloga, ki so povezani z obdelavo osebnih podatkov. S tem se nadgrajuje prejšnje mnenje ENVP ⁽³⁾ o eni od uredb, ki jih predlog razveljavlja ⁽⁴⁾.

4. Sklepne ugotovitve

46. ENVP pozdravlja pozornost, ki je bila posvečena varstvu osebnih podatkov, predvsem z zavezanostjo „disidentifikaciji“ velikega dela podatkov, ki se obdelujejo v okviru poročanja o dogodkih. Kljub temu opominja, da bodo obdelani podatki še vedno osebni podatki, zato pozdravlja sklicevanja na veljavnost zakonodaje EU o varstvu podatkov. Predvideni ukrepi v najboljšem primeru dosejajo samo delno anonimizacijo.

47. ENVP priporoča pojasnitev obsega „disidentifikacije“. Zlasti predlaga naslednje izboljšave besedila:

— v preambuli bi bilo treba pojasniti, da je disidentifikacija, kakor se uporablja v predlogu, relativna in ne ustreza popolni anonimizaciji. Poleg tega bi bilo treba v skladu s prejšnjimi priporočili v preambuli tudi razložiti, da se disidentifikacija in popolna anonimizacija uporabljata v različnih kontekstih,

— v členu 16: določbo, da morajo biti podatki, ki bodo na voljo neodvisnim odpravnikom, tudi disidentificirani ali izbrisani čim prej, razen če je utemeljena nujnost shranjevanja podatkov, npr. za izpolnjevanje drugih pravnih obveznosti organizacij,

— za pojasnitev obsega disidentifikacije priporoča nadomestitev „osebnih podatkov“ v členu 16(1) and 16(2) z „osebnimi podrobnostmi“ ter dodajanje sklicevanja na možnost identifikacije s pomočjo tehničnih podrobnosti v skladu s členom 2(1),

— člen 5(6) državam članicam in organizacijam omogoča vzpostavitev dodatnih sistemov za poročanje. Določiti bi bilo treba, da je treba disidentificirati tudi te informacije. ENVP zato priporoča, naj se v členu 16(2) pojasni, da je treba disidentificirati tudi osebne podatke v sistemih za zbiranje in obdelavo informacij v zvezi z varnostjo, ki so vzpostavljeni v skladu s členom 5(6),

⁽¹⁾ V zvezi z osebnimi podatki glej zlasti razdelek 3.1.

⁽²⁾ Glej Prilogo I k predlogu z naslovom „Seznam incidentov, o katerih je treba poročati v okviru sistema obveznega poročanja o dogodkih“.

⁽³⁾ Glej mnenje ENVP o predlogu uredbe Evropskega parlamenta in Sveta o preiskavah in preprečevanju nesreč in incidentov v civilnem letalstvu (UL C 132, 21.5.2010, str. 1).

⁽⁴⁾ Uredba (EU) št. 996/2010 Evropskega parlamenta in Sveta z dne 20. oktobra 2010 o preiskavah in preprečevanju nesreč in incidentov v civilnem letalstvu ter razveljavitvi Direktive 94/56/ES, besedilo velja za EGP (UL L 295, 12.11.2010, str. 35).

- v členu 13(10): določiti, da je treba informacije anonimizirati ⁽¹⁾ pred njihovo objavo,
- v členu 11(4): določiti, da morajo biti informacije, ki bodo dane na voljo zainteresiranim stranem, naštetim v Prilogi III, in se ne bodo nanašale na njihovo lastno opremo, poslovanje ali področje dejavnosti, združene ali disidentificirane, kakor zahteva člen 11(4), in tudi v celoti anonimizirane.

48. ENVP priporoča, naj se v predlogu določi, kdo bo nadzornik vsake od podatkovnih zbirk. Priporoča tudi, naj se v prilogah I in II ter v členu 5(6) opredelijo vse kategorije podatkov, ki se bodo obdelovale, in naj se člena 7(1) in 11(1) ustrezno pojasnita. Če ni mogoče opredeliti vseh dogodkov in podatkovnih polj, ki bodo obdelani v skladu s členi 7(1), 5(3), 5(6) in 11(1), bi bilo treba v njih vsaj omeniti, da dodatne informacije, ki se s tem predlogom ne zahtevajo, ne bi smele vsebovati posebnih kategorij podatkov, kakor so opredeljene v členu 8 Direktive 95/46/ES in členu 10 Uredbe (ES) št. 45/2001 (občutljivi podatki).

49. ENVP tudi priporoča, naj se določijo obdobja hranjenja podatkov v podatkovnih zbirkah, pravice posameznikov, na katere se nanašajo podatki, ter varnostni ukrepi, ki jih je treba uvesti.

50. V primeru posredovanja podatkov organizacijam v tretjih državah ali mednarodnim organizacijam bi se te morale zavezati k spoštovanju ustreznih zaščitnih ukrepov, ki bodo določeni v zavezujočem instrumentu. Ti zaščitni ukrepi bi lahko temeljili na načelih varstva podatkov, ki jih vsebujejo standardne pogodbenne klavzule za prenos osebnih podatkov v tretje države, ki jih je sprejela Komisija in ki bi jih bilo mogoče dodati v Prilogo k predlogu.

51. V zvezi z obdelavo podatkov zainteresiranih strani, ki zaprosijo za dostop do ECR, ENVP priporoča, naj se v predlogu določijo ukrepi za varstvo podatkov, ki se bodo uporabljali za obdelavo podatkov, povezanih s tretjimi stranmi (npr. kako dolgo se bodo podatki hranili po tem, ko je bil dostop odobren ali zavrnjen, in kdo ima dostop do teh podatkov). Poleg tega bi moral obrazec v Prilogi IV poleg obvestila o dostopu do informacij ⁽²⁾ vsebovati tudi obvestilo o zasebnosti.

52. Nazadnje, potrebo po obdelavi občutljivih podatkov zaradi katerega koli od razlogov iz člena 8(2–4) Direktive 95/46/ES in člena 10(2–4) Uredbe (ES) št. 45/2001 je treba utemeljiti v preambuli. ENVP tudi priporoča sprejetje dodatnih zaščitnih ukrepov v zvezi z obdelavo posebnih kategorij podatkov, kot so strožji varnostni ukrepi, prepoved razkrivanja povezanih kategorij podatkov tretjim stranem, ki jih ne zavezuje zakonodaja EU o varstvu podatkov, ter prepoved njihovega razkritja drugim zainteresiranim stranem. Poleg tega je lahko za obdelavo teh kategorij podatkov potrebno predhodno preverjanje nacionalnih organov za varstvo podatkov in ENVP.

V Bruslju, 10. aprila 2013

Giovanni BUTTARELLI

Pomočnik Evropskega nadzornika za varstvo podatkov

⁽¹⁾ Tj. zagotoviti, da posameznikov ni mogoče identificirati ob upoštevanju vseh sredstev, ki jih bo razumno verjetno uporabil nadzornik ali katera koli druga oseba.

⁽²⁾ Točka 7 Priloge IV.